

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Środa, dnia 31 grudnia 1919 roku

Cena prenumeraty:
w Łodzi:
Kwartalnie Mk. 24.00
Miesięczn. " 8.00
Za roznośzenie
80 fen. miesięcznie.
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 28.00
Miesięczn. " 9.50

Kalendarzyk:
Sr. 31 XII Sylwestra.
Czw. 1. I 1920 r. Mieczysł.
Piąt. 2. I Makarego.
Sob. 3. I Genowefy, Daniela.

Redakcja
w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie **Centralne biuro ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej** — Zgoda № 1 w Warszawie.

CENA OGŁOSZEN Przed tekstem lub w taksole mk. 250, za tekstami 85 fenigów, w nagłówku mk. 1,25 za wiersz petitowy. **Drobne ogłoszenia 15 fen** za wyraz. Komunikaty mk. 250. Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. **Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.** Można zamawiać „Rozwój” w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Kiosk; w ZGLĘCZU u p. Lacha, Kiosk

Wieczór Sylwestrowski w „Gastronomji”

Piotrkowska 43. **Zakład otwarty całą noc.**
Polecamy swą wyborową kuchnię oraz odstałe wina węgierskie. Stoliki na zamówienia.
Z poważaniem **ZARZĄD.**

KAWIARNIA I RESTAURACJA

„LOUVRE”

Piotrkowska № 86,
zawiadamia Szanowną Klijęntelę, że zakład w
wieczór Sylwestrowy otwarty będzie do rana.
5516-1 **Zarząd.**

RESTAURACJA HOTELU POLSKIEGO, Piotrkowska 3,

„Wieczór Sylwestrowski”

na który zaprasza Sz. Sz. Publiczność. 5455-1
Restauracja zaopatrzona w wielki wybór trunków krajowych i zagranicznych. — Kuchnia wzorowo prowadzona.
Godziennie KONCERT. Godziennie KONCERT.

Restauracja POLONIA

róg Przejazd i Kilińskiego,
na Wieczór Sylwestrowski d. 31 grudnia 1919 r.
na zakończenie Starego Roku i przywitanie No-
wego zaprasza Szanowną Publiczność. Muzyka
powiększona, damska. Z szacunkiem
Stanisław Zajęzkowski.
5515

Zagadkowe zbrojenia niemieckie.

Gromadzą wojska na obszarach, przyznanych Polsce.

(Od własnego korespondenta.)

Poznań, 30 grudnia. — Do Torunia i Bydgoszczy nadeszły już wagony w celu odtransportowania ulokowanych tam wojsk niemieckich z 1. i 2. batalionu „żelaznej brygady bałtyckiej”. Wśród żołnierzy prowadzona jest usilna agitacja, aby nie godzili się dobrowolnie opuścić zajętych miejscowości. W razie, gdyby agitacja ta osiągnęła swój cel, mogłoby to wywołać walki polsko-niemieckie. Naogół z tych miejscowości, które wprawdzie mają być zajęte przez wojska polskie, dochodzą alarmujące wieści, że Niemcy mają

jakieś tajemnicze zamiary, gromadzą oni wojska w Szczecinie i Bydgoszczy. Niemiecka ludność cywilna po miastach i wsiach zbroi się. Możliwe jest, że wkraczającym wojskom polskim stawiany będzie opór.

Poznań, 30 grudnia. — Natychmiast po objęciu przez Polskę obszarów koło Inowrocławia i Torunia, zostanie zaprowadzona komunikacja kolejowa między Poznaniem a Warszawą przez Włocławek.

staną odwzajemni. Dla tego zorganizowano stacje kwarantannowe.

Petlurowcy są niezwykle brudni i od wielu miesięcy nie zmieniali bielizny.

Wśród żołnierzy polskich rzadkie są wypadki zachorowań na tyfus. Częściej chorują cywile, którzy podróżują kolejami na Wschód. Dlatego też wypada o ile możliwości wstrzymać się od tych wycieczek.

We Lwowie robione są pośpiesznie przygotowania do urządzenia stacji dezynfekcyjnej wagonów.

Okradanie biednej Polski przez żydów.

Jak donosi sosnowiecki „Głos Pracy”, w niemieckiej filii Banku Rzeszy w Katowicach w przeciągu ostatnich czterech tygodni złożone zostało przez żydów 7 milionów rubli w złocie i srebrze. Niema dnia, żeby pieniędzy tych nie znosili. Zachodzą wypadki i to bardzo często, że w ogonku przed Bankiem muszą wystawać. Niekiedy w ciągu jednego dnia wzięty wynoszą

500,000 rubli. Za pieniądze te otrzymują papiery niemieckie. To się dzieje w Katowicach w jednym tylko Banku, a ileż tego składają w innych bankach katowickich i innych miastach pogranicznych. Jeżeli tak dalej pójdzie, to do Wielkiej nocy nie zostanie w Polsce ani szeląg w złocie, bo żydzi wszystko wykradną, a wielu zwyrodniałych polaków im w tym dopomaga.

Oburzenie górnolazaków na te złodziejstwa jest wielkie i może być ujemną stroną dla plebiscytu, bo mówią, że to nietylko żydzi w tym palce maczają, ale wielu polaków będących w służbie i na urzędach. Są tam też i tacy, co twierdzą, że strażę polską dają się przez żydów przekupić i sami temu złodziejstwu dopomagają!!!

Słusznie też zwracają się we wszech stron do rządu o wyjaśnienia i jaknajkategoryczniejszą i jaknajnergiczniejszą walkę ze złem, mogącą mieć tak straszne następstwa.

Stan rolnictwa na Wołyniu.

Zasadniczą cechą stosunków gospodarczych na Wołyniu jest ogólny upadek rolnictwa. Dotyczy to zarówno większej jak i drobnej własności. Wśród większej własności niewielką część właścicieli posiada poważniejsze kapitały, pozwalające na odbudowę zniszczonych gospodarstw. Przeważna jednak ilość właścicieli większej własności nie znajduje się w tym pomyslnym położeniu. Wynikiem tego stanu rzeczy jest silna podaż gruntów na parcelację. W samym tylko powiecie włodzimierskim znajduje się kilkanaście majątków, wystawionych na sprzedaż. Popyt jednak nie odpowiada podaży. Nieliczni bogaci włościanie, przeważnie rusini rozporządzający większą gotowizną, chętnie lokują pieniądze w ziemi, widząc jak wartość ich wciąż maleje. Większość jednak włościanstwa, a zwłaszcza polacy nie posiadają potrzebnej gotówki i zorganizowanie taniego kredytu staje się palącą koniecznością.

Groźba tyfusu w Galicji Wschodniej.

(Od własnego korespond.)

Lwów, 29 grudnia. Do Galicji Wschodniej obłiti armii ukraińskiej zawlekły silny tyfus. Żołnierze Petlurowcy, którzy schronili się do Tarnopola, byli zarażeni tyfusem plamistym. Ilość chorych dobiegała 12,000 ludzi.

Na tak wielką liczbę chorych ani miasto, ani kraj nie był przygotowany, więc nie mieliśmy ani łóżek, ani odpowiednich ubikacji na szpitale i kazań, ani nawet lekarzy. To też Tarnopol stał się ogniskiem silnej epidemii.

Dlatego został wydany zakaz, aby tych jeńców nie wysyłać dalej na Zachód.

W starym budynku gimnazjalnym urządzono szpital na 3000 łóżek. Drobniejsze szpitale urządzono w Złoczowie i Kamieniu, a obecnie czynione są zabiegi, aby urządzić szpital w Lesznie na 2000 chorych.

Wobec takich zabiegów zaraza została umiejscowiona.

Podjęto też myśl niewpuszczania żołnierzy Petlury do kraju po za zbrucz wpięty niż zo-

W związku z artykułem w № 346 „Rozwoju” p.t. „Żydzi deprawują bezkarnie naszą młodość”, Dowództwo Okręgu Generalnego stwierdza, co następuje:

1) Nieprawdą jest, jakoby wspólnie z por. Kornausem i ppor. Gutmanem aresztowany został ppor. Jeź, kierownik wojskowego urzędu gospodarczego. 2) Nieprawdą jest, jakoby nadużycia wymienionych oficerów polegały na wystawianiu fałszywych asygnat na deputaty oficerskie przy dostawie artykułów. 3) Nieprawdą jest, jakoby por. Kornaus i ppor. Gutman byli w stałych konszachtach z dostawcami, przeważnie żydami, którzy dostarczali towary w znacznie mniejszej ilości i w najgorszym gatunku. 4) Nieprawdą jest, jakoby w księgach buchalteryjnych intendencji wykazywano „całkowitą ilość zamówionego towaru”. 5) Nieprawdą jest, jakoby różnicę w wadze wyrównywano piaskiem, kamieniami i t. p. 6) Nieprawdą jest, jakoby rachunki za dostarczone w ten sposób towary wystawiane były według cen ustalonych przez Ministerstwo, a sumy wypłacane były z kasy intendencji na podstawie asygnat za zadeklarowaną wagę, która była fałszowana. 7) Nieprawdą jest, jakoby w ten sposób wartość towaru w markach, odpowiadająca wadze piasku lub kamieni, przechodziła do kieszeni „malwersantów”. 8) Prawdą jest natomiast, że w dotychczasowym wyniku prowadzonego śledztwa por. Kornaus i ppor. Gutman aresztowani zostali za wydawanie oficerom asygnat na pobieranie produktów z Urzędu Gospodarczego, co zabronione zostało przez władze wojskowe z chwilą ustanowienia stałych miesięcznych racji oficerskich.

Starzyński, porucznik, szef oddziału II.

Ponieważ zamieszczenie tego artykułu żąda Dowództwo na zasadzie art. 21, przeto odpowiedź na łaskawie udzielony komunikat w tej sprawie możemy umieścić dopiero w następnym numerze.

KRONIKA.

— Czerdziesiątgodzinne nabożeństwo.

c) W parafii świętokrzyskiej rozpoczyna się dziś czterdziestogodzinne nabożeństwo, które zakończone zostanie w dniu jutrzejszym.

— Z parafii św. St. Kostki.

c) W kościele św. St. Kostki na zakończenie starego roku odprawione zostaną uroczyste nieszpory z wystawieniem Najśw. Sakramentu o godzinie 6 i pół wieczorem, kazanie wygłosi ks. prał. Tymieniecki, w którym zarazem zda sprawozdanie z dziesięcioletniej swej działalności na stanowisku administratora. — Jutro nieszpory z wystawieniem i stajami.

— Smutna perspektywa.

Prasa polska w coraz gorszym znajduje się warunkach. Przy drożyznie pracy zecerskiej, zaczyna się niepomierny wzrost ceny na papier. I teraz znów zawiadomiły nas papiernie, że cena papieru rotacyjnego od stycznia zdrożeje o 70 fenigów na kilogramie, czyli z górą o 40%. Kilogram papieru będzie kosztował w styczniu 3 marki 50 fen., a po odrzuceniu zdatnego papieru, nawet 4 marki.

Czy przy takiej drożyznie papieru i pracy można myśleć o wzroście czytelnictwa, kiedy z dnia na dzień numer zdrożeje?

Smutnie się przedstawia los prasy polskiej.

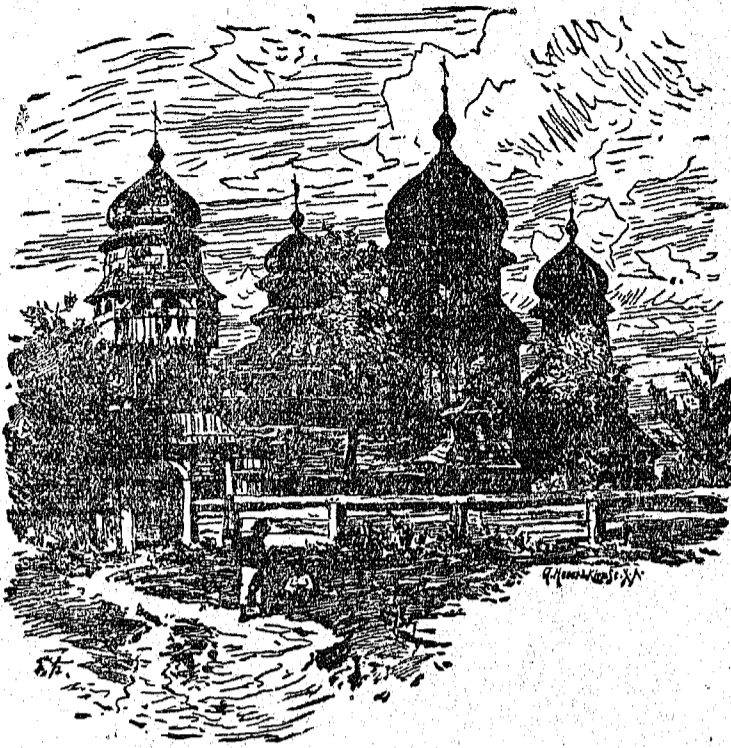
— Państwowy urząd węglowy.

Państwowy urząd węglowy podaje niniejszem do wiadomości, iż skutkiem katastrofalnego stanu kolei, zwłaszcza małopolskich, wywołanego brakiem węgla, cała produkcja węgla wydobytego w czasie od 24 grudnia r. b. do 1 stycznia 1920 r. — została przeznaczona wyłącznie do użytku kolei żelaznych.

— Za taksy dorożkarskie.

a) Na skutek wniosku Prezydium policji pobory skoncesjonowanych przedsiębiorstw, a więc i opłaty za taksy dorożkarskie pobierać będzie Kasa Miejska i dopiero na zasadzie pokwitowań tej Kasy, policja będzie wydawać zezwolenia na jazdę po mieście. Wobec niezakwestjonowania taksy przez dorożkarzy pozostaje ona nadal. Zaznaczyć należy, iż dorożkarze zazwyczaj pobierają opłatę wyższą ponad takse. W interesie własnym publiczność winna bronić się przed nadużyciami.

Z ocalonej Ziemi Czerwieńskiej,

Starożytna cerkiewka unicka z XVII w. z nad Dniestru w Galicji Wschodniej.

— Loteria Czerwonego Krzyża.

Oddział miejscowy Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża komunikuje, że z powodów od niego niezależnych, termin ciągnięcia loterii na rzecz T-wa został odłożony. O dniu ciągnięcia nastąpi oddzielne zawiadomienie.

— Z Wydziału Zaprowiantowania.

a) Wobec dokonywania remanentu, wszystkie składki żywnościowe Wydziału Zaprowiantowania Miasta będą zamknięte w dniu 2-im i 3-im, opałowe zaś w dniu 2-im stycznia 1920 r. Wszelkie czynności w biurze Wydziału Zaprowiantowania Miasta, związane z działalnością tych składów, będą w ciągu wyżej wymienionych dni zawieszane.

— O przydziału artykułów żywnościowych.

a) Magistrat podaje do wiadomości czynnych, wytwarzających zakładów przemysłowych m. Łodzi, oraz firm i instytucji, uprawnionych, w myśl rozporządzenia Ministerstwa Aprowizacji z dnia 8 października 1919 r. do korzystania z deputatu żywnościowego, że celem uzyskania odnośnego przydziału na miesiąc luty 1290 r. winni złożyć do Miejskiej Komisji Kwalifikacyjnej, ul. Średnia № 16, Oddział Żywnościowy Wydziału Zaprowiantowania Miasta Magistratu m. Łodzi, podwójne imienne listy swych pracowników, niezależnie od rodzaju ich zajęć, najpóźniej do dnia 9 stycznia 1920 r. włącznie.

Zastrzegają się, że listy złożone po tym terminie, będą kwalifikowane na miesiąc marzec 1920 roku.

To samo dotyczy zakładów przemysłowych, firm i instytucji już zarejestrowanych w ubiegłych miesiącach.

— Komitet Opieki nad inwalidami.

Komitet zwraca się z gorącą prośbą do społeczeństwa o składanie wszelkich ofiar tak w gotówce jak w naturze do rozporządzenia Komitetowi Opieki w lokalu Ekspozytury, przy ul. Ewangelickiej 17.

— Ze Związku Ziemiaków.

c) Związek ziemian uchwalił, aby poszczególne oddziały Związku opiekowały się oddzielnymi pułkami wojsk, walczących na froncie.

W wykonaniu uchwały powyższej, oddział Łódzki Związku Ziemiaków, którego działalność rozciąga się na powiaty łódzki i brzeziński, wziął w opiekę swą załogujący w Łodzi 31 pułk piechoty.

Ziemia brzezińska zebrała na cele te już około dwunastu tysięcy mk.

— Z Sokola.

Proszą nas o zakomunikowanie, że zabawa Sylwestrowska w Tow. „Sokół” została odłożona do soboty, 3 stycznia, o godz. 8 wiecz.

Plany monarchistów niemieckich.

Korespondent „Daily Telegraph” ogłasza wynurzenie jednego z przywódców monarchistów niemieckich, pułk. Bauera. Prezydentem Rzeszy na najbliższych wyborach ma być wybrany marszałek Hindenburg pod warunkiem odbudowania monarchii, przeprowadzenia plebiscytu w kwestii monarchii lub republiki, a w razie wyniku pomyślnego dla monarchii — usadowienia na tronie kronprinza. W „Deutsche Tageszeitung”, organie wszechniemieckim, wyrażono wszakże pogląd, że zaważenie mówią o kandydaturze Hindenburga; zagadnienie monarchii jeszcze nie dojrzało i należy unikać wywoływania podejrzeń zagranicą. „Kreuztg.” donosi, że partia narodowa w Bawarii chce monarchii Wittelsbachów, podczas gdy liberałowie bawarscy pragną by jednej monarchii dla całych Niemiec; jednocześnie utworzyła się partia rojalistyczna bawarska, która pragnie oderwania zupełnego Bawarii.

— Ze Związku urzędników miejskich.

a) Pod przewodnictwem p. S. Górniaka odbyło się wczoraj, w gm. Rady Miejskiej nadzwyczajne zebranie Związku urzędników miejskich.

Omawiano sprawę zapowiedzianego w styczniu w Warszawie zjazdu, mającego na celu stworzenie ogólnokrajowego Zw. urzędników miejskich. Na zjazd ten wybrani zostali jako delegaci pp. S. Górniak, T. Wisławski, B. Zys, F. Waszkiewicz i S. Pfajer.

— Piękny czyn.

Drużyna śpiewacza przy Resursie Rzemieślniczej zebrała przy opłatkach 206 marek i sumę tę złożyła na ciepłą odzież dla żołnierza polskiego.

— Teatr robotniczy.

a) Teatr robotniczy wystawia w nadchodzącą niedzielę wodewil ze śpiewami i tańcami Turckiego p. t.: „Krakowskie zuchy”.

— Osobiście.

a) Z dn. 1 stycznia opuszcza stanowisko kierownik komitetu tanich kuchni p. Zaborski.

— Ostrzeżenie.

Zawiadamiamy nas, że jakieś indywiduum obchodzi lokale, w których spodziewa się za stać same kobiety w tym celu, aby wyłudzić od nich kartkę chlebową na 19-ty okres.

Jestto brunet, w brązowym palcie. Grasał on ostatnio na ulicy Południowej.

Ostrzegamy przed oszustem.

— Usiłowanie przekupstwa.

a) Policja dowiedziawszy się drogą prywatną, iż w mieszkaniu Faigi Kimenbaum, przy ul. Kilińskiego 4, ukryte są w większej ilości artykuły żywnościowe, wysłała na miejsce funkcjonariuszów policji, w celu dokonania rewizji i stwierdzenia faktów przechowywania produktów.

Rewizja wykryła istotnie zapasy mąki żywnościowej, soli i t. p. w workach, które zostały skonfiskowane.

Podczas rewizji Kimenbaum usiłowała przekupić przodownika Kurowskiego, wręczając mu 1.200 mk.

Zabrała mąkę, sól oraz łapówkę 1.200 mk. złożono w komisariacie.

— Wypadkowy postrzał.

a) Wczoraj, szeregowiec 13-go komisariatu Bolesław Szalowski, będąc na patrolu o godzinie 1-ej w nocy, oparł się na karabinie i spowodował wystrzał. Kula, raniąc Szalowskiego, weszła przez przednią ścianę jamy pod pachowej lewej strony do klatki piersiowej i wyszła na tylnej stronie szyi i uderzyła o tył czaszki, zraniwszy oponę mózgową i sam mózg.

Szalowskiego wezwany lekarz pogotowia w stanie nieprzytomnym odwiózł do szpitala. Stan rannego jest beznadziejny.

Hołd Paderewskiemu.

Warszawa, 30-go grudnia (PAT.) Program czwartkowej uroczystości złożenia hołdu Paderewskiemu jest następujący:

Wszystkie organizacje, związki, stowarzyszenia, cechy ze sztandarami zbiórą się o godzinie 11-ej przed połud. w ogrodzie Saskim. W południe pochód w głównej alei uformowany

uda się przed Bristol, gdzie Paderewski mieszka obecnie. Pochód ustawi się szpalern przed gmachem, a delegaci po 2-ch z każdej korporacji udadzą się do mieszkania Paderewskiego i wręczą mu adres dziękczynny z podpisami.

Wieczorem o godz. 7 i pół odbędzie się uroczyste przedstawienie.

Przejęcie sądownictwa w Poznańskim.

Poznań, 30 grudnia (PAT.) Dnia 6 stycznia odbędzie się uroczystość z okazji przejęcia sądownictwa. Po mszy św. w katedrze nastąpi zaprzysiężenie sędziów w sali tronowej zamku, a wieczorem raut w salach zamku.

Pisma poznańskie nadmienią, że sędziowie jako odznakę będą nosili na piersiach orła polskiego na wstędze.

Sprawy robotnicze.

— Polski Związek zawodowy dozorców domowych i fabrycznych.

a) W lokalu przy ul. Głównej 31, odbyło się ogólne zebranie członków Polskiego Związku zawodowego dozorców domowych i fabrycznych, w obecności 400 osób.

Na wystawioną przez przedstawicieli Stow. właścicieli nieruchomości propozycję podwyżki płacy o 25% od pensji pobieranej w październiku 1919 r. zebrani nie zgodzili się, oraz polecieli zarządowi Związku zwrócić się do Ministerjum pracy z prośbą o przysłanie w jaknajkrótszym czasie specjalnego delegata dla załatwienia sprawy żądań dozorców domowych.

— Zebranie murarzy.

a) W sali fabrycznej L. Geyera (Piotrkowska 289) odbyło się ogólne zebranie Związków zawodowych murarzy w Łodzi, mianowicie P. Z. Z. i Związku „Łączność”, w obecności przedstawicieli cechu łódzkich murarzy. Zebranie zajął p. F. Zarzycki, na przewodniczącego powołano p. A. Szendla.

Omówiono sprawę unormowania płacy zarobkowej, która wywołała b. ożywioną dyskusję. Przemawiali pp.: Majewski, Tomaszewski, Wasiak i Bednarczyk, stawiając różne wnioski.

Ostatecznie uchwalono rezolucję, w myśli której zebrani postanawiają żądać podwyższenia płacy według następujących norm: płaca minimalna murarza wynosić ma 6 mk. za godzinę, dla ceglarza 5 mk. za godzinę, dla zwyczajnego robotnika murarskiego 4 mk. za godz.nę.

Komunikaty.

Zabawa Sylwestrowa.

Towarzystwo Zwoleńników Sportu w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza 29 dnia 31 grudnia, o godz. 8 wieczorem urządza Zabawę Sylwestrową dla swych członków i wprowadzonych gości. 50 proc. dochodu stosownie do okólnika starosty m. Łodzi przeznaczają się na cele dobroczynne. Sala dobrze ogrzana. 3484 1

Tow. śpiewacze im. Moniuszki.

Wystawione w dni świąteczne w teatrze przy ul. Cegielnianej 63, prześliczne misterjum historyczne w 6-iu aktach, ze śpiewami i tańcami p. n. „Boże Narodzenie”, powtórzone zostanie w dzień Nowego Roku i Trzech Króli o godz. 3-ej po południu. Rzecz cała, uzupełniona najpiękniejszymi kolendami, przedstawia się wspaniale. Pozostałe bilety nabywać można w aptece W-go Groszkowskiego, a w dni przedstawienia od g. 1-ej w kasie teatru. 3500

„Głos Ludu“.

Pismo poświęcone oświ. wychodzące od lat 16 w Częstochowie, pod redakcją p. Józefa Sienińskiego. „Głos Ludu“ obok artykułów społeczno-oświatowych i politycznych, stale umieszcza ciekawe powieści, rady gospodarcze, wiadomości z Sejmu, z kraju i ze świata; wiadomości polityczne, listy od czytelników, wiadomości z Jasnej Góry i Częstochowy, porady prawne, odpowiedzi od redakcji i t. p.

„Głos Ludu“ wychodzi raz na tydzień; pisany jest w języku dla każdego zrozumiałym. Prenumerata roczna wynosi mk. 20, półroczna 10, kwartalna mk. 5.

Adres redakcji i administracji: Częstochowa, Szkolna 5. Filja w Warszawie, Zgoda № 1, przy Związku Polskiej Prasy Prowincjonalnej.

Popierajmy handel polski!

I ty mu wierzysz, biedna dziewczyno...

Warszawa, 29-go grudnia. — Rokowania z atamanem Petiura, który bawi w Warszawie, toczą się pod egidą Naczelnika Państwa. Mają one przebieg pomyślny.

Ataman Petiura działa jako zastępca Ukrainy zakordonowej.

Ponieważ przynajmniej od 20-u lat nieustan-

nie prowadzą się pertraktacje z Rusinami i do żadnych dotąd rezultatów nie doprowadziły, można przewidzieć łatwo, że i tym razem układy te do niczego nie doprowadzą. Dał Boże, żeby skończyły się tylko na zerwaniu, ale jak zwykle kończy się gorzej.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 30-go grudnia. (PAT.) Front litewsko-białoruski: Próba sforsowania Dźwiny przez nieprzyjaciela w okolicy Leonpola i ujścia rzeki Użacza, została przez nasze oddziały udaremniona. Oddział bolszewicki, który przeprawiwszy się przez Berezynę, atakował Nowosiołki, został po dłuższej walce z powrotem odrzucony na wschodni brzeg rzeki.

Na odcinku poleskim ataki nieprzyjacielskie na Młynek i Końkowice zostały z dużymi stratami dla nieprzyjaciela odparte.

Front wołyński: Spokój.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego

Kuliński, pułkownik.

Zagadnienia polityki polskiej.

W dzień Nowego Roku odbędzie się u Naczelnika Państwa pierwsze oficjalne przyjmowanie życzeń od przedstawicieli mocarstw zaizolowanych, armji, Se mu oraz instytucji społecznych. Przed rozpoczęciem audjencji celebrowana będzie uroczysta msza święta.

Polski konsulat generalny w Berlinie, ogłosił, że od dnia 1 stycznia nie będzie wydawał przepustek do Poznania. Przepustki zostaną zastąpione przez wizy paszportowe, które będzie można otrzymać po udowodnieniu konieczności wyjazdu.

Delegacja „Polskiego Czerwonego Krzyża“ komunikuje, że w wykonaniu rokowań z sowiecką rosyjską organizacją „Czerwonego Krzyża“ pierwsza partja naszych jeńców i zakładników cywilnych w liczbie około 500 osób jest już w drodze do Polski i znajduje się obecnie pod Borysowem w Mińskiem, jako miejscu wyznaczonym do przejścia linii frontu, co ma nastąpić w dniach najbliższych.

Dowódca frontu litewsko-białoruskiego gen. Szeptycki po odbyciu dłuższej podróży inspekcyjnej, podczas której wręczył sztandary pułkowe bohaterom wojskom w Bobrujsku i Borysowie, powrócił onegdaj do głównej kwatery sztabu. — Przejeżdżającego generała witano po drodze wszędzie uroczysto i entuzjastycznie.

Rumunja a Polska.

Bukareszt, 24 grudnia. (PAT.) Prezydent ministrów w mowie swej wygłoszonej w parlamencie, podkreślił, iż widoczna jest wspólność interesów między Polską a Rumunją. Można tylko podziwiać naród polski z powodu osiągniętych przezeń sukcesów, dzięki którym wskrze-

sił do nowego życia państwo polskie. Oby przyszłość tego zaizolowanego państwa stała się godną kontynuacją w jego sławnej przeszłości.

Szpiegostwo niemieckie.

(Od wł. korespondenta.)

Poznań, 30 grudnia. Tutejsze władze policyjne i polityczne ujawniły, że przebywa tu wielu szpiegów niemieckich. Są to indywidualni, władający dobrze językiem polskim i posiadający przepustki, wydane przez konsulát polski w Berlinie, a otrzymane przez nich na zasadzie sfałszowanych dokumentów.

Skulski obywatelem Poznania.

Poznań, 30 grudnia. (PAT.) Dzienniki donoszą, że prezydent ministrów Skulski jest obywatelem miasta Poznania. Obywatelstwo poznańskie zyskał pan Skulski przed kilku tygodniami, nabywając w posiadanie realność.

Oby jak najwięcej.

Z Prus wschodnich i zachodnich donoszą, że wyjechało dotąd do Niemiec stamtąd 100,000 Niemców. Z Torunia wyjechało w ostatnich czasach około 7000 Niemców.

Pogotowie.

Paryż, 30 grudnia (PAT.) Generał Dégout ma w chwili ogłoszenia noty obowiązującej traktatu pokojowego objąć naczelną komendę nad armjami, belgijską, amerykańską i francuską znajdującą się na lewym brzegu Renu.

Zbrojenie Francji.

Nauen, 30 grudnia (PAT.) Ze Strasburga donoszą: Po wzmocnieniu tamtejszej załogi francuskiej wszystkie koszary zostały zajęte przez wojska białe i czarne a ponadto wydane są za rządzenia, mające na celu wzmocnienie fortyfikacji w okolicy Strasburga.

Belgia, Francja i Luksemburg.

Paryż, 30 grudnia (PAT.) Pisma belgijskie donoszą, że dawniejszy poseł a obecnie ambasador belgijski w Paryżu, upoważniony został do prowadzenia rokowań w sprawie zawarcia sojuszu belgijsko-francuskiego nie tylko w dziedzinie militarnej, ale także w kwestji, dotyczącej Luksemburga.

Londyn siedzibą konferencji.

Lyon, 30 grudnia. (PAT.) Według doniesień z Rzymu, ma się na życzenie Lloyd Georgea, zatrzymanego przez kryzys irlandzki, odbyć konferencja premierów, druga konferencja pokojowa w Londynie, a nie w Paryżu.

W przededniu przejęcia obszarów przyznanych Polsce.

Berlin, 30 grudnia. (PAT.) Urzędowo. Po porozumieniu się z rządem polskim pruskie władze sądowe wstrzymują swoje czynności w obsadzonych prowincjach poznańskich z dniem 31 grudnia r. b. natomiast we wszystkich obszarach, które Prusy mają odstąpić pruskie wła-

dze sądowe kontynuować mają swoją działalność po dniu 31 grudnia r. b. Zmiany w rozgraniczeniu okręgów sądowych na obszarach, które mają być odstąpione i na obszarach sąsiadujących z nimi (Gdańsk, Kłajpeda) nastąpią dopiero na podstawie dalszych zarządzeń.

Rozłam wśród galicyjskich Ukraińców.

Lwów, 29 grudnia. — Wiedeńsko-ukraińska „Wola” donosi, że przez kilka dni odbywały się w Wiedniu pod przewodnictwem d-ra Petruszewicza narady członków „Rady nacjonalnej” w sprawie polityki wobec Denikina. Petruszewycz z uporem domagał się poparcia Denikina przez galicyjskich Ukraińców i odesłanie pod jego rozkazy oddziałów ukraińskich z Czech i

jeńców ukraińskich z Włoch. Dr. Petruszewycz ma jechać do Paryża w miejsce d-ra Michały Łożyńskiego, „ambasadora” nieistniejącej Ukrainy.

Lwowski „Wjered” donosi, że lud ukraiński nie chce mieć nic wspólnego z trupem, jakim jest Denikin. Likwidacja Denikina jest kwestją dni najbliższych.

Rząd znowu podwyższa cenę tytoniu... w pasku.

Kraków, 30 grudnia. „Kurjer Ilustrowany” pisze: Urząd monopolu tytoniowego ogłasza podwyżkę opłaty państwowej od tytoni z dniem 1 stycznia 1920 r. Paczka 50 gr. tytoniu zagranicznego przedniego kosztować będzie 48 mk., średniego 32 mk., a krajowego 16 mk.

Co do papierosów podwyżka wynosić będzie za 10 sztuk w opakowaniu zależnie od jakości od 1 mk. do 1 mk. 60 f.

Urząd monopolu tytoniowego wprowadza chętnie i często podwyżki, doprowadzając cenę tytoni monopolowych do horrendalnych wysokości, ale nikt nie dba o dostarczenie nam tytoniu w dostatecznej ilości. Skutek będzie taki, że papierosy w „pasku” podskoczą jeszcze bardziej. Świetny efekt zarządzeń i doskonała iście „warszawska” gospodarka.

Clemenceau prezydentem Francji.

Paryż, 29 grudnia. (PAT.) Wybór Clemenceau na prezydenta republiki zdaje się być pewnym. Ponieważ pan Clemenceau jako prezydent ministrów w dniu wyborów zamierza podać się do dymisji z całym gabinetem, zostanie prezydentem ministrów Millerand, jako minister skarbu jest upatrzony Loucher, chociaż ma on poważnego kontrkandydata w osobie Poincarégo.

W portach niemieckich.

Paryż, 30 grudnia. (PAT.) Sekretarz generalny konferencji pokojowej Dutasta zawiadomił von Lersnera, iż rzeczoznawcy z ramienia państw sprzymierzonych, mający inwenaryzować materiały portowe w Niemczech wyjechali w dniu 27 bm. z Londynu, udając się do Hamburga.

Wilhelm w swej obronie.

Berlin, 29 grudnia. (PAT.) „Matin” zamieszcza dzisiaj artykuł o byłym cesarzu Wilhelmie II, przycyż pisze, że od czasu ogłoszenia księgi Kautskyego zajmuje się Wilhelm zredagowaniem swojej obrony, którą zamierza przedłożyć królowi angielskiemu.

Konferencja bałtycka.

Wiedeń, 29 grudnia. (PAT.) Wedle londyńskiego doniesienia, zdecydowały się Litwa i Łotwa wspólnie dalej prowadzić walki przeciwko bolszewikom, mimo, że Estonia toczy rokowania pokojowe z bolszewikami. Nawet gdyby Estonia zawarła pokój z republiką sowiecką, nie wpłynie to na konferencję wszechpaństwową bałtycką w sprawie związku przeciwko bolszewikom.

Zawieszenie broni między bolszewikami i Estonją.

Nauen, 30 grudnia. (PAT.) Radio pozn. Rząd sowiecki przyjął na konferencji w Dorpacie propozycję estońską, wedle której ma nastąpić 7 dniowe zawieszenie broni, powtarzające się automatycznie aż do wypowiedzenia. Odpowiedni traktat nie został dotychczas jeszcze podpisany.

Propaganda bolszewicka.

Nauen, 30 grudnia. (PAT.) Węgierski prezydent ministrów oświadczył, że dotychczasowe śledztwo w sprawie usiłowanych zamachów komunistycznych wykazało, że nie robotnicy, lecz ludzie ze sfer inteligencji obcej narodowości knuli spisek w ścisłym porozumieniu z rządem rosyjskim, a nawet z samym Leninem.

Zupełny gulasz węgierski.

Budapeszt, 30 grudnia. (PAT.) Węgierskie biuro kor. otrzymało z miarodajnej strony informacje, że władze wojskowe wpadły na ślad sprawców, których celem było wysadzenie w powietrze budynku rządowego, położonego u stóp cytadeli, w którym mieści się naczelną komenda armii narodowej. W piwnicy tego budynku zamierzano zgromadzić materiały wybuchowe, które miano zapalić prądem elektrycznym. Na dowódcę węgierskiej armii narodowej miano dokonać zamachu, w tym celu przygotowano igły zakazone bakteriami, którymi miano go zranić. W razie nieudania się tego planu miał Horty zginąć od kuli rewolwerowej, lub od sztyletu. Władze ujęły osobnika, który podjął się dokonania zamachu wraz z jego współnikami. Celem spisku było obalenie teraźniejszego rządu. Zamach na rząd miał nastąpić w ten sposób, że do prezydium Rady ministrów miano wnieść maszynę piekielną przy pomocy przekupionej służby.

Szukano także ochotnika, który zgodziłby się na przeprowadzenie zamachu na Radę ministrów i który miał w czasie obrad Rady ministrów rzucić granaty ręczne. Władze znalazły także szczegółowy plan, opracowany w celu wysadzenia w powietrze budynku opery. W ten sposób chciano za jednym zamachem wymordować przedstawicieli całej burżuazji. Spiskowcy zamierzali także uwolnić z więzienia skazanego na śmierć byłego naczelnika urzędu wywiadowczego za rządów Beli Kuna, niejakiego Karnina Kleina. Na podstawie dotychczasowego wyniku śledztwa aresztowano już wielu komunistów węgierskich, których dotąd dawno poszukiwano.

Wyrok śmierci na Bornsa.

Berlin, 30-go grudnia. (PAT.) Dzienniki berlińskie donoszą z Brukseli: Na rogach ulic rozlepiono wyrok śmierci na przywódcę flamandów Augusta Bornsa. Wyrok śmierci nie będzie wykonany. Bornsa przewieziono do więzienia w Louvain, w którym, o ile nie będzie właskawiony, odsiadywać będzie karę dożywotniego więzienia.

Wielkie powodzie.

Nauen, 30-go grudnia. (PAT.) Ze wszystkich stron Niemiec donoszą o wielkich mrozach, które w dniu wczorajszym w okolicy Kłajpedy było 20 stopni Cel. Wszystkie rzeki pozamarzały skutkiem czego żegluga rzeczna ustała zupełnie, co się odnotować zaczęło na dostawach żywnościowych nie tylko do Berlina, lecz i do innych większych miast. Z południa natomiast

donoszą o niezwykle wysokiej temperaturze, co wywołało roztopy. Ren wezbrał do tego stopnia, że wielu miastom grozi poważne niebezpieczeństwo. W Bonn, Kolonii i Düseldorfie woda dostała się aż do mieszkań. Jak donoszą, Górny Ren przybiera coraz bardziej skutkiem wezbrania dopływów.

Pomoc Holandji dla Austrii.

Wiedeń, 30 grudnia. (PAT.) „Telegraphen Compagnie” podaje na podstawie wiadomości holenderskiego biura prasowego, że Towarzystwo eksportowe holenderskie postanowiło udzielić Rzeczypospolitej austriackiej kredytu na zakupno żywności w wysokości 6½ miliona guldenów holenderskich licząc po 4%. Zarówno kapitał jak i procenta płacone będą dopiero po upływie 10 lat.

Irredenta irlandzka.

Dublin, 29 grudnia. (PAT.) Dzisiaj rano wykonano napad na mieszkanie wicekróla Frencha. Jeden oficer z warty został zabity, podobnie jeden z 12 napastników. 4 osoby podejrzane o współudział w napadzie aresztowano.

Ulepszenie radiotelegrafu.

Wiedeń, 28 grudnia. (PAT.) Generał Queire, szef amerykańskiego oddziału telegraficznego dokonał wynalazku, mającego doniosłe znaczenie dla radiotelegrafu. Polega on na tem, że 2 stacje radiotelegraficzne mogą równocześnie przesyłać 15 i więcej depech na odległość około 1000 kilometrów. Wynalazca zrzekł się finansowych korzyści i oddał swój wynalazek na użytek publiczny. Wynalazek polega na ustawieniu na stacji nadającej generatorów wytwarzających prądy o wysokim napięciu.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

W pierwszych dniach stycznia odbędzie się w Paryżu zjazd prezydentów wszystkich gabinetów koalicyjnych dla powzięcia uchwały co do podjęcia kampanji przeciw rządowi moskiewskiemu.

John Rockefeller ofiarował ponownie 100 milionów dolarów na cele naukowe i filantropijne.

Zarządzenie Lansinga, zakazujące wywozu broni i amunicji do Meksyku, oznacza rozpoczęcie ostrej blokady Meksyku.

Ludność cywilna Odessy rozpoczęła opróżniać miasto z powodu szybkiego zbliżania się bolszewików.

Clemenceau uda się w tych dniach na kilku dniowy wypoczynek.

„Petit Parisien” sygnalizuje z Moguncji o znacznym wezbraniu Renu i jego dopływów.

Z WARSZAWY.

Rozstrzelany tu został wczoraj Wiktor Łukasiewicz, sierżant kolumny automobilowej za dokonane nadużycia pieniężne podczas pełnienia swych funkcji w parku samochodowym.

Żydowskie działacze i posłowie w Warszawie odbywają ciągłe narady w sprawie uchwalonego przez Sejm odpoczynku niedzielnego. Mają oni wydać odezwę w tej sprawie do ogółu żydów polskich.

Odbył się w Warszawie podczas świąt zjazd przedstawicieli wydziałów lekarskich przy uniwersytetach polskich. Oświadczył się on bezwzględnie za koniecznością natychmiastowego powołania z powrotem do życia ministerjum zdrowia. Zjazd uważa, że w razie przeciwnym grozi krajowi ze strony kwestii zdrowotnych poważne niebezpieczeństwo. Odpowiedni memoriał wyłożona ze zjazdu delegacja powag lekarskich złożyła Naczelnikowi Państwa, marszałkowi Sejmowi i prezydentowi ministrów.

s. † p.

STEFAN ĆMIELEWSKI

buchalter Oddziału Łódzkiego Warszawskiego Ziemiańskiego Towarzystwa Mleczarskiego
po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach zmarł dnia 29 grudnia 1919 r., przeżywszy lat 34.

W zmarłym straciliśmy sumiennego, zdolnego i uczciwego współpracownika.

Warszawskie Ziemiańskie Towarzystwo Mleczarskie
Oddział w Łodzi.

3511

s. † p.

STEFAN ĆMIELEWSKI

buchalter w Oddziale Łódzkim Warszawskiego Ziemiańskiego Towarzystwa Mleczarskiego
po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach zmarł dnia 29 grudnia 1919 roku.

W zmarłym tracimy dobrego kolegę, który pozostawia po sobie szczerzy żal.

3510

Współtowarzysze pracy.

W dniu 27 b. m. rozstał się z tym światem

s. † p.

Ludwik Tern

inżynier

długoletni pracownik naszego Towarzystwa

Zmarły, jeden z najstarszych i najgorliwszych inżynierów, oddawał się w zupełności interesom firmy naszej. O zmarłym zachowamy wdzięczną pamięć.

Zarząd

Tow. Akc. „J. John“ w Łodzi.

3494 1

Dnia 27 b. m. przeniósł się do wieczności nasz długoletni kolega

s. † p.

LUDWIK TERN

inżynier.

Zmarły przez nieskazitelną charakter swój i szczerą koleżeńską pozostawił w sercach naszych niezatartą pamięć.

Współpracownicy

Tow. Akc. „J. John“ w Łodzi.

3493—1

s. † p.

Bolesław Józef Siskowski

urzędnik Ministerjum Robót Publicznych,

po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Św. Sakramentami, zasnął w Bogu w dniu 24-gim grudnia r. b., przeżywszy lat 38.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 31 grudnia, o godzinie 11 rano, z rampy dworca Łódź-Fabryczna na stary cmentarz katolicki.

Na smutny ten obrzęd zapraszają życzliwych, znajomych i kolegów zmarłego stroskani

matka, siostry i bracia.

3513

Częstochowa w walce o szkołę polsko-katolicką.

W Częstochowie odbyły się znów dwa olbrzymie wiece rodzicielskie, zwołane przez Sołtysicę Marijańską i związek robotniczy „Ognisko” w sprawie walki z niezdrowymi prądami wśród nauczycielstwa — propagującymi szkołę bezwyznaniową. Na obydwóch wiecach przyjęto rezolucję, która w streszczeniu brzmi:

„Wobec uchwały Związku Nauczycielstwa szkół powszechnych w Częstochowie, w której wypowiedziano się przeciw wprowadzeniu szkoły wyznaniowej w Państwie Polskim, my, rodzice dzieci, które uczęszczają do szkół ludowych w Częstochowie, świadomi wielkiej odpowiedzialności przed Bogiem, Narodem i własnym sumieniem, jednoznacznie zakładamy niniejszym wobec Boga Wszechwładcy, wobec wysocego Sejmu Polskiego, wobec dostojnej osoby Naczelnika Państwa, prześwietnego Rządu i Najprzewielebniejszego Episkopatu kościoła katolickiego w Polsce, wobec całego cywilizowanego świata, wobec wspaniałej naszej przeszłości, wobec przyszłych i przeszłych pokoleń, wobec wszystkiego co drogie i święte, zakładamy protest, oświadczając, że nie dopuszczymy, by ze szkół naszych wyrzucono Boga, Krzyż — symbol chrześcijaństwa, pacierz i naukę religij, że do ostatniego w piersiach temu bronąć będziemy naszych praw rodzicielskich, co do wychowania naszych dzieci, że nie chcemy słyszeć o żadnej szkole świeckiej, czy też mieszanej, czy neutralnej, a domagamy się w Polsce szkół wyznaniowych, dla katolików — szkół katolickich.”

Z KRAJU.

W tych dniach w pobliżu Krakowa na torze kolejowym między Krzeszowicami a Rudawą zdarzył się straszny wypadek.

Kolejowicz kolejący Zenon Szachowski l. 50, jechał z dwoma robotnikami drewną tarem kolejowym, gdy nagle nadbiegł pociąg osobowy, zdążający do Krakowa i całą siłą pędu wjechał na drezinę i rozbił ją w strzępy. Dwaj robotnicy zdołali ująć z życiem — jednak chory i częściowo sparaliżowany p. Szachowski zginął na miejscu, osierocając liczną rodzinę.

Na mocy rozporządzenia komisarza generalnego ziem wschodnich referenta gospodarczego na powiat łucki, Pawła Galika, za postępek wysoce nieaktowny, podkopujący zaufanie ludności do władzy polskiej wydano ze służby, Zastępcę starosty, Kamila Pourbaix, przekazano prokuratorowi sądu okręgowego w Łucku dla postawienia w stan oskarżenia.

Wczoraj wykonany został w Sosnowcu wyrok kary śmierci, wydany przez sąd dożywotni na bandytę Franciszka Kelma za zbrodnię rabunku.

W hotelu krakowskim we Lwowie dwóch kompletnie pijanych podoficerów angielskich napadło na patrolujących żołnierzy polskich i wywołało ogromną awanturę w hotelu; nasi nie rzucili się na patrol i do krwi żołnierzy i powłok pobito. Pijanych awanturników aresztowano. Smutne to zajście wywołało przykre wrażenie w mieście.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Uprzejmie proszę o umieszczenie niniejszej odpowiedzi mojej.

W „Głosie Polskim” z d. 24 grudnia r. b. ukazała się notatka, zatytułowana „Samowola”, w której bezimienny i bezczelny autor utrzymuje, jakobym „samowolnie rozporządził się meblami i książkami, pozostałymi po dawnej szkole przemysłowej, znajdującymi się w depozycie i pod opieką Magistratu”.

Kto zna mnie i moje przekonania, ten nie posądzi mnie o prywatę, dla zasady jednak i dla tych, co urabiają sobie opinię na mocy lekkomyślnych wzmianek w „piśmie”, lubującem się w insynuacjach i napaściach na obywateli — Polaków, bo to sprawia mu przyjemność rasową, że może „ugryźć” kogoś bezkarnie, nie mogąc pominąć milczeniem tej notatki, szczególnie w czasach niezwykłej korupcji w naszym społeczeństwie.

Jak się przedstawia w świetle rzeczywistości ówa „samowola”?

Odpowiedź czytelnicy znajdują w piśmie Ministerstwa W. R. i O. P. na moje imię z d. 24-go września r. b. za № 12665 T. II, 13082 T. II następującej treści: „w sprawie biblioteki dawnej szkoły przemysłowej i gimnazjum rosyjskiego męskiego i żeńskiego, znajdującą się obecnie na kursach pedagogicznych przy Wydziale Szkolnictwa Magistratu m. Łodzi, Ministerstwo W. R. i O. P. upoważnia p. Jana Czeraszkiwicza, dyrektora gimnazjum państwowego i m. M. Kopernika w Łodzi do zbadania stanu wspomnianej biblioteki, rozdzielania jej stosownie do potrzeb gimnazjum państwowego, seminarjum nauczycielskiego i nowopowstającego zakładu przemysłowego i wcielenia wydzielonych książek do bibliotek tych trzech państwowych zakładów”. Szef sekcji w. z. podpisano G. Za wadzki. — Odpis tego pisma został przesyłany do Wydziału Szkolnictwa.

W myśl upoważnienia i instrukcji ministerjalnej rozsegregowałem książki i wcieliłem je do bibliotek 3-ch powyższych zakładów naukowych.

Prawie wszystkie szafy, gabloty i pomoce naukowe w znacznej ilości, oraz inne meble zostały zabrane przez Seminarium nauczycielskie miejskie w Łodzi z polecenia Wydziału Szkolnictwa i bez uprzedniego zezwolenia Ministerstwa W. R. i O. P. Nieznaczna część urzędzeń szkolnych, pozostałych po rządowej przemysłowce, zabrał p. Trojanowski, dyrektor państwowej szkoły włókienniczej (Pańska 115), na mocy upoważnienia ministerjalnego i za pokwitowaniem (na co posiadam dowody).

Czy tego rodzaju postępowanie można nazwać „samowolą”? Taka notatka z podobnym nagłówkiem nie mogłaby ukazać się w żadnym szanującym się piśmie i przeciwko osobie znanego kierownika w Łodzi, — bez sprawdzenia jej u źródła.

O źródło prawdy widocznie nie dba „Głos Polski” i nie chce wyzbyć się taktyki „gadzinowej” swego poprzednika, uchybić ona mnie nie może mi też napaść ze strony tego rodzaju pisma.

Z N. Kopcińskim porachuję się na innej drodze, by cokolwiek ostudzić jego manję wielkości.

Jan Czeraszkiwicz
dyrektor 8-kl. gimn. państwowego
im. Kopernika.

(List niniejszy otrzymaliśmy już kilka dni temu, lecz z powodu braku miejsca nie mogliśmy umieszczyć go wcześniej).

O F I A R Y.

Zamiast powinszowań Noworocznych

Na „Czerwony Krzyż”.

Dr. Stanisław Skalski 30 mk.

Na ciepłą odzież dla żołnierza.

Kazimierz Wolscy 20 mk., Józefstwo Wolscy 50 mk., Stanisława i Zygmunt Sandomierscy 20 mk., Stefan Kochanowski z rodziną 20 mk., Wiktor Czajewski 25 mk.

Na wpisy Wyższej Szkoły Realnej.

Podporucznik Thommé 20 mk.

Na szpital dziecienny Anny Marji.

Ludwik K. Hauk 25 mk.

Na najbiedniejszych.

Brückert 20 mk.

Na ciepłą odzież dla dzieci.

Leonostwo Nosiakiewiczowie 25 mk.

Na Chrześcijańskie Tow. Dobroczynności.

Inżynier Leon Golc 25 mk.

Na ciepłą odzież dla Żołn. polskiego.

Od p. Ende Karola dwa ciepłe kaftany (przesłata red. ks. Olesińskiego). Przez szkołę miejską od terminatorów mk. 20 f. 50, — Boles, Łódzia i Halatka Lenczewscy zamiast upominku dla cici mk. 30, — Pracownicy składu Magistrackiego „Karolew” mk. 60, — Związek Inwalidów mk. 50, — Przez p. Kazimierza „Polski Związek Pracy” mk. 50, — Za pomoc z łaciny, nieprzyjęte przez Ks. Wajdasa mk. 100, — Kamińska Stanisława mk. 20, — Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe nieodebrane przez p. Smiegowskiego mk. 72 f. 50, — Od I. B. mk. 25, — Od p. P. Pieńkowskiej mk. 5, — Od odlewników zebrane na uroczystości w dniu 4 grudnia 1919 r. mk. 155. koron 7, — Zebrane na weselu u Feliksa Majera w Koziegłowach mk. 129 f. 50, — Elektrownia jako łapówkę mk. 15, — Od współpracowników Tow. Akc. J. John z racji obchodu 25-letniej pracy inż. Tyszkę mk. 363, — Od ważnych 8-kl. Wyższej Szkoły Realnej Handlowej mk. 40, —

Władysław Pobóg-Pakowski mk. 50, — Od Wl. i W. W. A. S. Z. mk. 130, — Zebrane na wspólnym śniadaniu śniadaniu w Resursie Rzem., z okazji 25 letniego jubileuszu pracy w firmie Tow. Akc. J. John inż. Tyszkę mk. 506, — Uczniowie IV-jej klasy gimn. p. Zimowskiego, z okazji imienin swej nauczycielki L. Lisner mk. 16, — Zebrane na zjeździe Z. H. P. mk. 73, — Sobczak Makary mk. 10, — Od Aleksandra Kubuszewskiego w ósmą rocznicę śmierci matki Józefy z Wnukowskich mk. 50.

Teodor Tujakowski, mk. 100. — Zarząd stołowni dla inteligencji dla uczczenia przewodniczącej s.p. Jadwigi Krasuskiej, mk. 30, — Zebrane z loterii fantowej przez Helenę, Irenę Fleisnerówny i Ewelinkę Galczyńską mk. 21 f. 50, — Od pracowników fabryki inż. Palaszewskiego mk. 147 f. 50, — Marja Bielska mk. 20, — Od konduktora K. E. Ł. jako kara mk. 10, — Sąd pokoju 1-go Okręgu m. Łodzi przesyła przez Walerję Zywicką mk. 40, — Jan Hardy mk. 5, — Robotniki i robotnice Łódzkiej Fabryki w Widzewie mk. 54, — Szkoła niedzielna wieczorowa przy Stow. Kupców i Przem. Chrześcijan w Łodzi mk. 126 f. 90, — Szkoła powszechna № 55 mk. 21 f. 33, — Prac. głównego Depot w Łodzi Kaliskiej, z inicjatywy inż. Świętochowskiego dla Kaniowskiego pułku mk. 1154 f. 50, — Dzieci szkoły w Lipiny, pow. Brzezińskiego i od nauczycielki mk. 85, — Bezimiennie mk. 20, — Stanisław Smolec mk. 5, — Od pasażerki jako kara za jazdę w wagonie K. E. Ł. na bilet odebrany od wychodzącego pasażera mk. 10, — Od konduktora jako kara mk. 10, — Od konduktora jako kara mk. 5, — Z okazji imienin p. J. Barczewskiego, pracownicy kartoteki K. R. Chl. i Maki mk. 77, — Stefan Kochanowski z rodziną zamiast życzeń noworocznych mk. 20, — Od H. S. mk. 20, — Urzędnicy Wydziału Gospodarczego mk. 73 f. 50, — Urzędnicy Wydziału kontroli kooperatyw mk. 20, — Wydział detalicznej sprzedaży chleba mk. 143.

Na biedne dzieci.

W dniu 24 b. m. ofiarowali niżej następujący współpracownicy Drukarni Państwowej w Łodzi: pp. Roman Edmund 20 mk., Winde E 15 mk., Stybel A. 6 mk., Roman Zygmunt 5 mk., Mokrosiński P. 5 mk., Hencz K. 5 mk., Kozanecki M. 5 mk., Drews O. 4 mk., Pacelt G. 4 mk., Chłodziński E. 3 mk., Opieliński E. 2 mk., Karwowski J. 2 mk., Burman J. 2 mk., Wiśniewski L. 2 mk., razem 80 mk.

Na przytułek dla nieuleczalnych

Tramwajowa 15

Z okazji imienin p. Wiktorji Rychter 5 mk., razem 5 marek.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski (Dzielną 18).

Wesoły wieczór Sylwestrowy rozpocznie 1-aktowa krotkowiła B. Skiera p.t. „Eliksir miłości” w wybornym wykonaniu pp. Zbikowskiej i Wiśniewskiej. W drugiej części odegrany będzie „Gnoliwy Guwerner” doskonała operetka St. Wichlera, w której z humorem grają: pp. Fertner-Wiśniewska, Puchalski, Urbański i Wiśniewski.

Zakończy bogaty dział koncertowo-kabaretowy, w którym biorą udział celniejsza siły naszego zespołu. Conferencier J. Mayen. Przy fortepianie L. Szymkiewicz. Program Sylwestrowy dla młodzieży się nie nadaje.

Jutro, jako w dzień świąteczny, dane będzie widowisko popołudniowe po cenach popularnych, na którym ukaże się wesoła, jasna, prawdziwie polska komedia M. Fijałkowskiego „Pan Poseł” z p. Rychłowskim w roli tytułowej, wieczorem zaś „Wesoły wieczór Noworoczny”.

KINO
CORSO

Zielona 2.

Dziś!

Pierwszy raz w Łodzi!

Dziś!

Uroczą

MAGDA SONJA

w wirze miłości i rozkoszy — dramat 5 akt. p. t.

Ostatnia przygoda DON JUANA

Moc niespodzianek
Wielki urozmaicony
PROGRAM

Upominki

Taniec-spiew

Humor-Koncert.

3508-1

SYLWESTER

— W —

INTIME

20. ZIELONA 20.

Ze względu na ograniczoną ilość miejsc, uprasza się o wcześniejsze zamawianie stolików.

W Teatrze Wielkim.

DLA DZIECI.

— Ostatnie 3 przedstawienia. —

Bajka w 10 obraz. ze śpiew. i tan.

Obraz. 1) Uczta sierot. 2) Na skrajcie podczas burzy. 3) Na dnie morza. 4) W Japonji. 5) W aeropl anie. 6) Parada. 7) Katastrofa kolejowa. 8) Jaskinia zbójców. 9) Indyjska strzechy djabełska. 10) Przebudzenie się Jasia. Przygrywać będzie orkiestra wojskowa.

Bilety do nabycia w cukierni 2-go Gostomskiego codziennie od 11—2 i od 5—8, a w dni przedstawień w kasie Teatru Wielkiego. 3509-3

W czwartek, 1 stycznia, w niedzielę, 4 i we wtorek, 6 stycznia, o g 3 po poł.

! Niespodzianka dla dzieci!

„SEN JASIA”

z udziałem 200 dzieci, chóru, baletu i artystów warszawskich.

Wystawy baletm. p. Bieńkowskiego.

Wielki balet.

Potrzebny

dostawca lodu

do lodowni p. Margollna, przy ul. Piotrkowskiej 116. 3475 1

RESTAURACJA - KAWIARNIA

„SAVOY“

Krótką 6

Krótką 6.

Wieczór Sylwestrowski

dnia 31 grudnia roku bieżącego
Szanowną Publiczność za wraza, a

A. Zabrocki i A. Krysiak. 3436 1

Do dyspozycji: restauracja, dwie sale, dwa bufety.

Wieczór urozmaicony. Dwie orkiestry.

Stoliki do zamówienia.

Kawiarnia i Restauracja

„Polonia - Palace“

DZIELNA 36

urządza w dniu 31 b. m. wieczór towarzyski, o bogato urozmaiconym programie. Na mocy uzyskanego pozwolenia
ZAKŁAD OTWARTY BĘDZIE DO RANA.

3476 I

Józef Jackowski.

Drzewo opałowe

w szczepach, twarde, suche po Mk. 6 50 za pud
POLECA: 3468 2

Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe
w Łodzi,

sprzedaż: Kilińskiego № 50 i w Oddziale miejskim Pańska 33.

Polskie Gimnazjum Męskie

E. KRYGIERA

w Łodzi, ul. Zawadzka № 9,

przyjmuje zapisy kandydatów do klas: podwstępnej, wstępnej,
I, II i III. Kancelaria czynna codziennie od 10—12. 3382-1

Stow. Wz. Pom. Przedsiębiorców Przewozowych m. Łodzi
poszuwa je dostawcy

Siana i Słomy

w większych ilościach.

Oferty prosimy składać z podaniem ceny za centnar
wagi 120 funtów do dnia 10 stycznia 1920 r., Łódź, ul.
Piotrkowska 128, H. FIEDLER. 3502 3

Na Wielki

Wieczór Sylwestrowy

z różnymi niespodziankami

w Restauracji przy Hotelu Manteuffla

ul. Zachodnia 45

zaprasza

O. RONKE.

3501-1

Kupuję

brylanty, stare złoto, sre-
bro, perły, diamenty, gar-
derobę, kwity lombardowe
na placę najwyższe ceny.

S. MILICH 3587 5

Konstantynowska 7, prawa of. 1 p.

Inwalidzi

wojenni

mogący roznosić gazety

mogą się zgłaszać

Z KAUCJĄ

do Administracji „Rozwoju“.

Lekarz-dentysta

R. Gawartin

ul. Targowa 33, I p.

prz. od 10—1½, I od 4—8 p. p.
3439:1

Kupujemy

obrabiarki do żelaza:

Tokarwie,

Heblarnie,

Frezmaszyny

i t. p.

Oferty ustne i piśmienne przy-
jmuje: M. W. Gliński, Łódź
Sienkiewicza 34, W. Zawadzki
Warszawa, Chmielna 122. r2

Nowość! Chalwa!

przedwojennej dobroci, wyśmiec-
nita w smaku, nabyć można tyl-
ko w fabryce cukierków

H. Wróblewskiego, Łódź,

Wolborska 33. 5250ns5

INKASENT

z najlepszymi referencjami P(Ł).
SZUKUJE dodatkowego załączenia.
Oferty w „Rozwoju“ pod „Inkaso“
r6

Potrzebna

EKSPEDJENTKA

do sklepu galanteryjnego,
mówiąca dobrze po polsku i nie-
miecku. Oferty proszę składać
w administracji „Rozwoju“ do
soboty włącznie pod „Eksped-
jentka“. 3469 2

Dr. H. Sadkowski

choroby wewnętrzne

(specjalnie żołądka i kiszki)

Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 120.

Telefon № 189.

Od 9—11 rano i od 5 do 7 po poł.
3322—0

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja Nr. 11.

Choroby skórne i weneryczne.
Godziny przyjęć: od 9—11 i od
5—7 i pół p. p. Panie 11—12 rano
19,0

Pola Negri

Mia Mara

Halina Bruczówna

Józef Węgrzyn

Kaz. Junosza-Stępowski

Rafaela Bończa 3507 1

Grabowski

występują
od dziś

w Kinie POLONIA

Konstantynowska 18

w 6-aktowym kino-dramacie

Studenci.

Nad program **MAKS LINDER.**

Restauracja

przy **Gospodzie Pracowników Państwowych**

ul. Sienkiewicza 40 3477 2

Prowadzona pod kierownictwem **Stefana Zielińskiego**

Bufet zaopatrzony w wyborowe napoje.

Zawsze świeże **SMACZNE PRZEKĄSKI.**

DOSKONAŁE WINA.

WYTWORNA KUCHNIA.

Przy Gospodzie — **SALA na ZEBRANIA, WIECZORKI, ZABAWY.**

Restauracja „Hubertus“

Łódź, Piotrkowska 116

znana ze swej dobroci

zasyła wszystkim swoim Gościom
serdeczne życzenia Nowego Roku.

Z poważaniem

P. FEDER.

3492 1

Drobne ogłoszenia:

Kupno i Sprzedaż:

A.A.A.A.A.A. Kupuję pian-
ny karakulowe, dywany perskie.
Piotrkowska 67, Hotel Victo-
ria, pokój Nr. 7. 1330 2

A.A.A.A.A.A. Kupię pian-
nykarakulowe, dywany perskie.
Piotrkowska 81, sub. „Piano“,
1511—5

A.A.A.A.A.A. Najtańsza se-
zonowa wyprzedaż resztek. Bostony,
szewioty, korty, welury, drapy,
sukna, na kożuszki, watolina,
etaminy, batysty, cajtł, barcha-
ny na pościel, wspan, metkał,
surówka na fartuszki, lasting
i atlas, zefiry. O wiele taniej
niż wszędzie bo w mieszkaniu
prywatnym. Kilińskiego № 4
(Widzewska). fr. II p., m. 10.
886—nwscpl

A.A.A.A.A.A. Najodpowiedniek
gwiazdkowe. Najtańsza sezonowa
wyprzedaż resztek. Bostony,
szewioty, korty, welury, drapy,
sukna, na kożuszki, watolina,
etaminy, batysty, cajtł, barcha-
ny na pościel, wspan, metkał,
surówka na fartuszki, lasting
i atlas, zefiry. O wiele taniej
niż wszędzie bo w mieszkaniu
prywatnym. Kilińskiego № 4
(Widzewska). fr. II p., m. 10.
886—nwscpl

A.A.A.A.A.A. Kupię pian-
nykarakulowe, dywany perskie.
Piotrkowska 67, Hotel Victo-
ria, pokój Nr. 7. 1330 2

A.A.A.A.A.A. Kupię pian-
nykarakulowe, dywany perskie.
Piotrkowska 67, Hotel Victo-
ria, pokój Nr. 7. 1330 2

A.A.A.A.A.A. Kupię pian-
nykarakulowe, dywany perskie.
Piotrkowska 67, Hotel Victo-
ria, pokój Nr. 7. 1330 2

A.A.A.A.A.A. Kupię wszel-
kie futra. Placę najwyższą.
Grosman, Piotrkow-
ska 44. Przyjmuję reperacje ku-
śnierskie. 876—

A.A.A.A.A.A. Najodpowiedniek
gwiazdkowe. Najtańsza sezonowa
wyprzedaż resztek. Bostony,
szewioty, korty, welury, drapy,
sukna, na kożuszki, watolina,
etaminy, batysty, cajtł, barcha-
ny na pościel, wspan, metkał,
surówka na fartuszki, lasting
i atlas, zefiry. O wiele taniej
niż wszędzie bo w mieszkaniu
prywatnym. Kilińskiego № 4
(Widzewska). fr. II p., m. 10.
886—nwscpl

A.A.A.A.A.A. Najodpowiedniek
gwiazdkowe. Najtańsza sezonowa
wyprzedaż resztek. Bostony,
szewioty, korty, welury, drapy,
sukna, na kożuszki, watolina,
etaminy, batysty, cajtł, barcha-
ny na pościel, wspan, metkał,
surówka na fartuszki, lasting
i atlas, zefiry. O wiele taniej
niż wszędzie bo w mieszkaniu
prywatnym. Kilińskiego № 4
(Widzewska). fr. II p., m. 10.
886—nwscpl

A.A.A.A.A.A. Kupię pian-
nykarakulowe, dywany perskie.
Piotrkowska 67, Hotel Victo-
ria, pokój Nr. 7. 1330 2

A.A.A.A.A.A. Kupię pian-
nykarakulowe, dywany perskie.
Piotrkowska 67, Hotel Victo-
ria, pokój Nr. 7. 1330 2

